

bila bi enovita, nerazdeljena na posamezne tematske skupine, tehnično seveda bistveno drugače natisnjena, ilustrirana, itd.

Seveda bi se bilo treba že za delo na Enciklopediji I jasno dogovoriti za nekatera temeljna načela. Določiti bi bilo treba, kaj so vrzeli v preučeni gradiva in podobno. Kolikor je mogoče že sedaj predlagati nekatera izhodišča, bi podčrtali dvoje:

a) obdelava gesel bi morala biti zastavljena razvojno;

b) nakazana bi morala biti zveza pojava z drugimi pojavi oz. družbenozgodovinskimi razvojnimi tokom v celoti.

Organizacija dela. Že pri delu na geslovníku za Slovensko enciklopedijo se je pokazala sicer shematična in zgolj delovna delitev problematike na materialno, socialno in duhovno kulturo, na splošna vprašanja in na personalije za zelo uporabno in celo neogibno. Zato bi kazalo tudi delo pri Slovenski enciklopediji in geslovníku ali slovenskem etnološkem slovarju organizirati po skupinah v skladu z omenjenimi petimi razdelki. Taka organiziranost bi lahko bila izhodišče; skupno delo pa bo morda pokazalo potrebo po drugačnih organizacijskih oblikah za delo pri obeh inačicah Enciklopedije slovenske etnologije.

6. XI. 1978

S. Kremenšek

Na sestanku o programu dela na etnološkem prispevku v Slovenski enciklopediji in na Enciklopediji slovenske etnologije, 22. 11. 1978, ki se ga je udeležilo 28 članov SED, je bilo po razpravi sklenjeno naslednje:

1. Po opravljenem delu na geslovníku za Slovensko enciklopedijo se bo delo nadaljevalo po tematskih področjih vzporedno za Slovensko enciklopedijo in Enciklopedijo slovenske etnologije.

2. Delo bo vodil petčlanski organizacijski odbor, ki ga sestavljajo:

Angelos Baš — materialna kultura,
Mojca Ravnik — družbena kultura,
Zmaga Kumer — duhovna kultura,
Slavko Kremenšek — splošna vprašanja,
Duša Krnel-Umek — personalije.

Etnološka topografija ljudskega stavbarstva v Prekmurju

Etnološka topografija ljudskega stavbarstva se opravlja za vsak objekt po kriterijih za določanje stopnje dokumentiranosti. Vsaka domačija se zato evidentira, delno dokumentira ali popolno dokumentira.

V letu 1974 je kustos muzeja z zunanjimi sodelavci evidentiral pristne in zanimive primere ljudskega stavbarstva v okolici M. Sobote, v letih 1975 in 1976 pa na Goriškem.

Po navodilih Kulturne skupnosti v M. Soboti in Zavoda za spomeniško varstvo v Mariboru je

potrebno v čimkrajšem času pregledati seznam spomenikov I. Kategorije v Prekmurju in izdelati seznam etnoloških spomenikov II. kategorije.

Dokumentacija gradiva o ljudskem stavbarstvu v Prekmurju, ki jo hrani Pokrajinski muzej v Murski Soboti, se vsako leto dopolnjuje. V letošnjem letu je kustos s sodelavci zbiral gradivo v okolici Murske Sobote. Po končani akciji bodo popolno dokumentirane domačije Černelavci 12, Rakičan 98, Bogojina 160, Selo 77 in Šalovci 55.

V. Koren

O zagrebških razstavah

V zagrebškem Etnografskem muzeju so imeli 28. junija otvoritev razstave "Etnografska prošlost Zagreba", ki je na ogled do 31. decembra. Pripravili so jo v počastitev 60-letnice muzeja. Za naslovom, ki je obetal drugačno vsebino, se skriva "preteklost" vasi, ki so danes urbanizirana naselja v sklopu mesta Zagreba: od Vrapč na zahodu, do Čucerja na vzhodu, vasi ob vznožju Medvednice ter vasi Resnik, Ščitarjevo in Remetinec na jugu. Na razstavi so predstavljeni: naselje, hiša, notranja oprema, gospodarstvo, obrti in s tem povezano sejmarstvo, tkalstvo, noša, letne šege in šege ob poroki — "materijalne i duhovne tvorbe tradicijske kulturne baštine" prebivalstva omenjenih vasi.

Etnologu, ki ga zanima sodobna likovna ustvarjalnost ljudi ter njihov odnos do nje, bi bila verjetno bolj poučna razstava "Amerika now". V Ljubljani je na ogled na žalost le tisti njen del, ki ga je pod svoje okrilje sprejela Moderna galerija. V Zagrebu pa je lahko obiskovalec videl in prisluhnil kompleksnemu prikazu ameriške kulture (v ožjem smislu) sedemdesetih let — razen poezije in proze. Ta kompleksni prikaz na področju likovnosti vključuje stvaritve, ki se, kot organizatorji sami priznavajo, še pred desetimi leti nikakor ne bi znašle v galeriji, muzeju ali na resnejši razstavi. Gre za stvaritve kot so: razna ročna dela, fantazijsko okrašene hiše, stenske slike, vrtno skulpturo ipd., ki naj bi prikazovale, kako ljudje iz raznih delov Združenih držav izražajo svoja čustva in krasijo svoje okolje. Njihov ustvarjalec je "človek iz naroda" kot pravijo, pri katerem ravno tako obstaja želja za izražanjem svoje osebnosti. Odnos organizatorjev do takšnih stvaritev je tako razumljiv predvsem iz tega zornega kota, saj razstava v svoji celoti izzveni pretežno v duhu zelo ameriškega poudarjanja "personality". Etnologu pa bi morale ob eksponatih kot je npr. "državljanov" leseni vrt ali "babičine" slike iz kumaric, korenčkov, čebulic in koruznih zrn v kozarcih za vlaganje, kar vzvaloviti možganske gube. Takšno in podobno ustvarjanje ter pojavi, ki so z njim povezani, so za način življenja zelo zgovorni in naravnost vabijo k raziskovanju.

Inja Smerdel